कक्षा ८ नेपालीको नमुना प्रश्नपत्र ३

नमुना प्रश्नपत्र

पूर्णाङ्क ५० · २ घण्टा

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ५०

सबै प्रश्न अनिवार्य छन्। समय: २ घण्टा.

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको विशिष्टीकरण तालिका २०८०, कक्षा ८, नेपाली अनुसार साइन्स प्लेग्राउन्डले तयार पारेको अभ्यास प्रश्नपत्र, आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन। तलको QR कोडबाट अनलाइन उत्तर हेरेर आफैँ अङ्क दिन सकिन्छ।

नेपाली, कक्षा ८। विद्यार्थीले उत्तर दिँदा सिर्जनात्मक र मौलिक तरिकाले दिनुपर्ने छ। विकल्प दिइएका प्रश्नमा कुनै एकको मात्र उत्तर लेख्नुहोस्।

शब्दार्थ — २ अङ्क

१. दिइएका अर्थसँग मिल्ने शब्द छानी खाली ठाउँमा लेख्नुहोस्: **[२]**

प्राङ्गण, कुतूहल, जिप, क्षितिज, स्तम्भ

क. उत्सुकता .....

ख. पृथ्वी र आकाश जोडिएको जस्तो देखिने ठाउँ .....

ग. आँगन, चोक .....

घ. कच्चा र अप्ठ्यारा बाटामा पनि चल्ने सानो गाडी .....

शब्द पहिचान — २ अङ्क

२. खाली ठाउँमा मिल्दो शब्द राखी वाक्य पूरा गर्नुहोस्: **[२]**

क. ‘पानी’ को उस्तै अर्थ दिने शब्द ..... हो। (जल, बालुवा, हावा)

ख. ‘स्वतन्त्र’ को उल्टो अर्थ दिने शब्द ..... हो। (स्वाधीन, परतन्त्र, सरल)

ग. ‘शीत’ शब्दको अर्थ ..... हो। (सँग, ओस, बाटो)

घ. नुनको अलिकति मात्रालाई जनाउने शब्द ..... हो। (चिरो, लौरी, चिम्टी)

वाक्य रचना — २ अङ्क

३. अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्: **[२]**

खिस्सी उडाउनु, फटाफट

शुद्ध शब्द — २ × ०.५ = १

४. शुद्ध शब्द छानेर लेख्नुहोस्: (०.५ × २ = १)

क. (i) शुभारम्भ (ii) सुभारम्भ (iii) शुभारन्भ (iv) सुभारन्भ

ख. (i) बिबाह (ii) बिवाह (iii) विबाह (iv) विवाह

वाक्य सम्पादन — २ अङ्क

५. दिइएको वाक्यलाई शुद्ध पारी लेख्नुहोस्: **[२]**

हामि सबैले वातावरण को सरसफाईमा ध्यान दिनुपर्छ,

शब्दवर्ग — २ अङ्क

६. गाढा अक्षरमा लेखिएका शब्दको पदवर्ग छुट्याउनुहोस्: **[२]**

हामी बजारबाट **ताजा तरकारी नै** किन्छौँ।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-8-nepali/papers/3

काल / पक्ष र भाव / अर्थ

२ अङ्क

७. दिइएका धातु र सङ्केतका आधारमा खाली ठाउँ भर्नुहोस्: **[२]**

क. पुर्खाले यो पाटी धेरै पहिले ..... । (बनाउ : पूर्ण वर्तमान)

ख. हिजो यतिखेर खेलाडी मैदानमा ..... । (खेल् : अपूर्ण भूत)

ग. भोलि गाउँमा मेला ..... । (लाग् : सम्भावनार्थ)

घ. हामी सबै मिलेर देश ..... । (बनाउ : इच्छार्थ)

वाक्य परिवर्तन

३ अङ्क

८. दिइएका सङ्केतका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस्: **[३]**

क. मेरो साथी मिठो गीत गाउँछ। (बहुवचन)

ख. उसले कसैलाई पनि सोधेन। (करण)

ग. दाइले किताब पढेर परीक्षा दिनुभयो। (विश्लेषण)

व्याकरणिक

३ अङ्क

९. दिइएको अनुच्छेद पढी उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

बर्खामा नदीनालामा बाढी आउँदा धेरै परिवार बेघर हुन्छन्। पहिरो गएपछि गाउँले **कोदालीले** बाटो खन्छन्। टोलका युवा घर घर पुगेर मानिसलाई अर्को ठाउँमा सर्न सघाउँछन्। खाने पानी र औषधी नपुग्दा बालबच्चा बिरामी पर्छन्। छिमेकका गाउँले चामल र लुगा बोकेर ल्याउँछन्। टाढा रहेका आफन्तले पनि सहयोग पठाउँछन्। पत्रिकामा सम्पादकलाई चिठी लेखेर नागरिकले सरकारको ध्यान तान्छन्। यस्तो सामाजिक सहयोगले पीडितको दुःख केही घट्छ।

क. अनुच्छेदबाट एउटा उपसर्ग र एउटा प्रत्यय लागेर बनेको शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ख. अनुच्छेदबाट एउटा द्वित्व भएर बनेको शब्द र एउटा समस्त शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ग. गाढा अक्षरमा लेखिएको शब्दको कारक र विभक्ति पहिचान गरी तिनको नाम लेख्नुहोस्।

बोध प्रश्नोत्तर

४ अङ्क

१०. दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

पहाडी गाउँका खोलाछेउमा पानीघट्ट भेटिन्छन्। खोलाको पानीले घट्टको पाङ्ग्रा घुमाउँछ र माथिको ढुङ्गा घुमेर अन्न पिँधिन्छ। यसका लागि न बिजुली चाहिन्छ, न तेल। अन्न पिँधेबापत घट्टका धनीले थोरै पिठो ज्याला लिन्थे। पहिले गाउँका मानिस पालो कुरेर घट्टमा मकै र कोदो पिँध्थे। त्यही बेला उनीहरू गाउँका खबर पनि साटासाट गर्थे। बिजुलीबाट चल्ने मिल आएपछि धेरै घट्ट बन्द भए। मिलमा काम छिटो हुन्थ्यो, त्यसैले मानिसले घट्ट जान छाडे। अहिले भने कतिपय गाउँमा घट्टलाई सुधारेर धान कुट्ने र बिजुली निकाल्ने काममा पनि प्रयोग गरिएको छ। यसरी पुरानो सिप नयाँ प्रविधिसँग जोडिँदा गाउँको खर्च घटेको छ।

क. पानीघट्टमा अन्न कसरी पिँधिन्छ?

ख. घट्ट खबर साटासाट गर्ने ठाउँ किन बनेको थियो?

ग. धेरै घट्ट किन बन्द भए?

घ. पुरानो सिपलाई नयाँ प्रविधिसँग जोड्नुबारे तपाईंको विचार लेख्नुहोस्।

बुँदा टिपोट र सारांश

४ अङ्क

११. दिइएको अनुच्छेदबाट चारओटा बुँदा टिपोट गरी शीर्षकसहित एक तृतीयांशमा सारांश लेख्नुहोस्: **[४]**

जापानकी जुन्को ताबेई सानैमा बारम्बार बिरामी पर्थिन्। दश वर्षको उमेरमा शैक्षिक भ्रमणका क्रममा माउन्ट नासु चढेपछि उनको मनमा पहाडको माया जाग्यो। त्यस बेला ठुला आरोहण समूहले उनलाई ठाउँ दिएनन्। धेरैले उनलाई हाँसोमा उडाए। त्यसैले सन् १९६९ मा उनले महिलाहरूको आफ्नै क्लब खोलिन्। सगरमाथा जाने अनुमतिका लागि उनीहरूले वर्षौं कुरे। सगरमाथा जाँदा हिमस्खलनले उनको शिविर पुऱ्यो र शेर्पाले उनलाई बचाए। तै पनि उनी फर्किनन्। सन् १९७५ मा उनी सगरमाथा चढ्ने पहिलो महिला बनिन्। सन् २०१२ मा क्यान्सर लागेको थाहा पाएपछि पनि उनले पहाड चढ्न छाडिनन्। उनको जीवनले अठोट भए बाधा हट्छन् भन्ने सिकाउँछ।

निर्देशित रचना

३ अङ्क

१२. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्: **[३]**

क. दिइएका बुँदाका आधारमा एउटा कथा तयार पारी उपयुक्त शीर्षक दिनुहोस्:
पहाडको एउटा गाउँ — बुबाको निधन — पढाइ छाड्नुपर्ने अवस्था — बाख्रा पालेर खर्च जुटाउने मिङ्गाको अठोट — कठिन वर्ष — गाउँकै विद्यालयको शिक्षक बन्नु — शिक्षा

ख. 'परीक्षाको अघिल्लो रात' विषयमा एउटा मनोवाद तयार पार्नुहोस्।

व्यावहारिक लेखन

३ अङ्क

१३. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

क. बजारमा प्लास्टिकको झोलाको बढ्दो प्रयोगतर्फ सम्बन्धित निकायको ध्यान खिच्दै कुनै राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाका सम्पादकलाई एउटा चिठी तयार पार्नुहोस्।

ख. तपाईंको विद्यालयमा हुने विज्ञान प्रदर्शनीमा वडाध्यक्षलाई बोलाउन एउटा निमन्त्रणा पत्र तयार पार्नुहोस्।

भाव विस्तार वा व्याख्या

३ अङ्क

१४. कुनै एकको भाव विस्तार गर्नुहोस्: **[३]**

क. जे जस्तो छ कला खुला प्रकृतिको आधार हो सृष्टिको, खाँचो पर्दछ किन्तु सन्तुलनमा हाम्रो नयाँ दृष्टिको।

ख. जुजुलालको मानव देह चिताको खरानी भएर नाश भए पनि सङ्गमरमरको आकर्षक मूर्तिका रूपमा कृष्णावतार छोरो त कालान्तरसम्म रहिरहला।

अतिसङ्क्षिप्त उत्तर

४ अङ्क

१५. 'फर्क आफ्नै देश' कविताका आधारमा सोधिएका प्रश्नको एक दुई वाक्यमा उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

क. कविले कसलाई देश फर्कन बोलाएका छन्?

ख. कवितामा कोदाली र पसिनाले के बुझाउँछन्?

ग. कवितामा हिमाल र बुद्धलाई केका विम्बका रूपमा ल्याइएको छ?

घ. कविता 'म' बाट 'हामी' मा पुग्नुले के देखाउँछ?

लामो उत्तर

५ अङ्क

१६. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[५]**

क. 'मानव अधिकार' निबन्धका आधारमा अधिकार र कर्तव्यबिचको सम्बन्ध उदाहरणसहित प्रस्ट पार्नुहोस्।

ख. 'साकार सपना' कथाका आधारमा पृथ्वीनारायण शाहका नेतृत्वका गुणको समीक्षा गर्नुहोस्।

निबन्ध लेखन

५ अङ्क

१७. कुनै एक शीर्षकमा १२५ शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस्: **[५]**

क. मेरो विद्यालय

ख. पुस्तकको महत्त्व

ग. पानीको सदुपयोग